

Obsah

Zamyšlení na cestu	9
Kapitola úvodní neboli o jedné velké fikci	11

O JEJÍM TĚLE

I.	O jejích hláskách	24
II.	Iskerka a edoráz, slova magická	30
III.	Kapitolka o čínských skříňkách kouzelnických, z nichž vyskakují čertíci Ča, Či, Ču a jiní ještě	31
IV.	Kapitolka, jež je spíš povídkou, pojednávající o mládenečkovi, který si nese svou znejmilejší na zádech	34
V.	O její pleti	36
VI.	Kde je nejchoulostivější	38
VII.	O přízvuku a jedné zábraně	40
VIII.	Poznámka o jejích schopnostech harmonizačních a modulačních	43
IX.	Pata Achillova	46
X.	Kapitola neúplná, ale obsažná, neboť pojednává o nejtajnější kráse češtiny	48

Z JEJÍHO KOTLE ČARODĚJNIC

XI.	Nedokrasovědec a zánebí	60
XII.	Pánbíček a pohodlíčko	67
XIII.	O pomnožnosti neboli: La Multiple Splendeur	75
XIV.	Krokové	83
XV.	Kapitola, v níž se rozpačitě obchází Krakonošova zahrada	89

Z JEJÍ MINULOSTI

XVI.	Hroby	96
XVII.	Boj o život	102
XVIII.	Poznámka o Chýnech a Englicích	106
XIX.	O románících, hudbinách a čáře prostopádné	108
XX.	Nervný ústav a smyslnost Dobrovského	111
XXI.	Každému svoje Poděbrady	126
XXII.	Z citu zut	129

JAKÁ JE JEŠTĚ

XXIII.	Pohled přes plot do sadů neveřejných, ale vábných	136
XXIV.	Putování pralesem	142

XXV.	Letitý milý a jiná překvapení s kalendářem	144
XXVI.	Cintorín a mojeď	148
XXVII.	Slávy dcera	152
XXVIII.	Jazyk a geopolitické fatum	161
XXIX.	Jazyk bez členu	166
XXX.	Mezery	169
XXXI.	Vdovy a sirotkové	175

ČEŠTINA A ČEŠTINY

XXXII.	Dvoji koleji	178
XXXIII.	Kapitola nedlouhá, ale zádušnivá, neboť pojednává o češtinách ponorných	182
XXXIV.	Rada Čechům, jak se hravě přiučiti češtině	185
XXXV.	Kapitola, ve které je život rodinný a jiné nepřístojnosti, též dotaz k našim právníkům a nakonec Naše Paní	187
XXXVI.	Představte si a představ si	193

DŮVĚRNĚ O NÍ A S NÍ

XXXVII.	Jazyk a jedinečnost	198
XXXVIII.	Co nedovede	200
XXXIX.	Děvče v nejlepších letech	202
XL.	Ptal jsem se jí	205

O JMÉNECH

XLI.	Kapitola zčásti určená jen pro pány	208
XLII.	Na Radosti a v Oblažci	218

JAK SE DÍVÁ NA SVĚT

XLIII.	Tělo	226
XLIV.	O smyslech	234
XLV.	O barvách slov několik; a o světle zasvitávajícím	236
XLVI.	Čeština za stolem	242
XLVII.	Něco na sebe	251
XLVIII.	Němá tvář	254
XLIX.	S čím kdo zachází, tím schází	263
L.	Tak svět odplácí	265
LI.	Kapitola o nerudném pohledu na svět	270
LII.	O nadávání neboli o rohu hojnosti	272
LIII.	Nadávká v mezích zákona	277

JAK S NÁMI DOVEDE

LIV.	Kapitola poněkud rozlehlejší, protože v ní řadí splašené kocór	282
------	--	-----

LV.	Ještě o splašeném kocóru	296
LVI.	Modloslužebnický k východu	298
LVII.	Čeština a žena	307

JEJÍ POHOSTINSTVÍ

LVIII.	Hosté	330
LIX.	Verpánek a sympozion	346
LX.	Fotr a frajle, handlíř a rajzák	356
LXI.	Kapitolka nedlouhá, ale tím zásadnější	358

O LIDOVÉ PÍSNÍ

LXII.	Černojoké děvče bez čárek	364
LXIII.	Štemujte si íštrmenty	368
LXIV.	O slavičku na studiích a o jedné futrované	376
LXV.	Vonička z tej bilej konvalije	378

DVANÁCTERO KAPITOL O ČEŠTINĚ A TRINÁCTÁ NÁDAVKEM

LXVI.	O dvou spojocitoslovcích	390
LXVII.	Kapitola termická	392
LXVIII.	Kapitolka kratičká o slovu, jež trochu souvisí se špendlíčkem a hrabáním; též se pochvaluje čeština; jednomu jinému slovu však se klne	394
LXIX.	Pan továrník	395
LXX.	Kapitolka o lidech makových, tvarohových, knedlíkových, polívkových, jitrnicových a jiných; a proč to schvalují jim i češtině	400
LXXI.	O čertu a všelikých raubířích neboli český svět záporu	403
LXXII.	Slečna Šedivejch a její putna u kašny	412
LXXIII.	Cosí jako doslov k Mandě Šedivejch	416
LXXIV.	Bude louka zelenou?	418
LXXV.	Mirjam a dcery její	423
LXXVI.	O cizomluvech ještě slov několik a skoro zbytečných, ale s pozadím hlubší problematiky	427

POEZIE A JAZYK

LXXVII.	Poezie a jazyk	432
LXXVIII.	Smutnoduté volání a obloholetný skřivan	454
LXXIX.	O povětrí připomínka snad nikoli zbytečná	465
LXXX.	Zhyn, znoj a bratří jejich	467
LXXXI.	Jeho Veličenstvo Rým neboli Rým a Eros	472

LXXXII.	Kapitolka o tom, jak se z maléru může stát požehnání a z obludy princ jak obrázek	476
LXXXIII.	Poznámka o archaismu	479
LXXXIV.	Další poznámka o archaismu	485

K JAZYKOVÉ KULTUŘE

LXXXV.	Lingua rustica?	492
LXXXVI.	Slovo o chvalo zpěvech	496
LXXXVII.	Brusič	499
LXXXVIII.	Kapitola senzační, neboť autor v ní navrhuje, abychom brusičům líbali ruce	509
LXXXIX.	Pan podbrusič	511
XC.	Profesoritis a morbus genitivi	514
XCI.	Zasloužili by si dvacetpět	516
XCII.	Na pochodu k češtinám	518
XCIII.	Chi tocca, muore neboli o lhaní do kapsy, majstrátu, Darmolu a doktorech filozofie	522
XCIV.	O jedné disfunkci	525
XCV.	O bujarčících pojednání nesoustavné	528
XCVI.	Co dokázala a co ne	531
XCVII.	Erben učitelem?	533
XCVIII.	Árie Sarastrova a co se z ní podává	536

SUB SPECIE AETERNITATIS

XCIX.	Perspektivy	540
C.	Nač je na světě	549
CI.	Sub specie aeternitatis	550
CII.	Kapitola ze všech nejkratší, neboť autor se v ní dává zbaběle na útěk	553
	Zavírka všeho	555
	Poznámky autora	557
	DOSLOV	559
	Ediční poznámka	569
	Vysvětlivky	571
	Obsah	579